

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Offeryn Asesu Partneriaethau Cymdeithasol

CANLLAWIAU

Ebrill 2025

llyw.cymru

Cynnwys

Offeryn Asesu	1
Nodweddion Partneriaethau Cymdeithasol Effeithiol	1
Sut i ddefnyddio'r Offeryn	2
Paratoi	2
Cwblhau'r Asesiad	3
Defnyddio'r canfyddiadau	3

Cynnal yr Asesiad	4
Dull Partneriaeth Gymdeithasol	5
Perthnasoedd	6
Egwyddorion a gwerthoedd	7
Gweithredu Cydweithredol	8
Adolygu Llwyddiant	9
Deall y canlyniadau	10

Offeryn Asesu

Pwrpas yr offeryn hwn yw cynnig ffordd syml o asesu effeithiolrwydd gweithio mewn partneriaeth.

Mae'n gwirio sefyllfaoedd yn gyflym gan nodi meysydd problemus. Mae hyn yn caniatáu i bartneriaid ganolbwyntio ar gamau adfer sy'n gymesur â difrifoldeb a brys unrhyw broblemau.

I'r rhai sydd ond newydd sefydlu partneriaethau, mae'r Offeryn yn darparu rhestr wirio o'r hyn y dylid ei sicrhau a'r hyn y dylid ei osgoi.

Mae wedi'i ddylunio'n benodol i fod yn offeryn datblygiadol yn hytrach na ffordd o asesu perfformiad partneriaethau cymdeithasol yn ganolog.

Sut gall yr offeryn asesu eich helpu chi?

- Mae'n darparu adnoddau i'ch helpu chi i asesu effeithiolrwydd y ffordd rydych chi'n gweithio mewn partneriaeth ar hyn o bryd.
- Mae'n canolbwyntio ar ffyrdd o gryfhau partneriaethau presennol drwy gynnal trafodaethau am broblemau a datrysiadau.
- O'i ddefnyddio dro ar ôl tro, gall eich helpu chi i gofnodi newidiadau o ran gweithio mewn partneriaeth dros gyfnod o amser.
- Gall dynnu sylw at ystod o safbwyntiau amrywiol.
- Ar ei ben ei hun, ni fydd yn gallu dweud wrthyh chi sut y dylid ymdrin â'r holl broblemau sy'n gysylltiedig â gweithio mewn partneriaeth.
- Fodd bynnag, mae'n darparu fframwaith (a geirfa) cyffredin i bartneriaid ddatblygu dull gweithredu ar y cyd i fynd i'r afael â rhai o'r rhwystrau i weithio mewn partneriaeth yn effeithiol.

Nodweddion Partneriaethau Cymdeithasol Effeithiol

Mae swyddogion yn Llywodraeth Cymru wedi adolygu partneriaeth gymdeithasol ar draws yr Adran.

Gwnaeth yr adolygiad ein helpu ni i ddeall y sefyllfa bresennol yn well a gweithio tuag at argymhellion i annog gweithio mewn partneriaeth yn effeithiol.

Roedd Cyfnod 2 yr adolygiad hwn yn archwilio'r ymddygiadau, yr egwyddorion a'r perthnasoedd sy'n sail i bartneriaeth gymdeithasol yng Nghymru a cheisiwyd nodi nodweddion buddiol cyffredin sy'n cefnogi partneriaeth gymdeithasol ar lefel genedlaethol.

Dangosodd yr adolygiad fod set o nodweddion sylfaenol cyffredin sy'n sail i bartneriaeth gymdeithasol effeithiol ar lefel genedlaethol yng Nghymru, ni waeth beth fo'r sector. Mae'n ymddangos bod y nodweddion hyn yn darparu'r sbardun angenrheidiol ar gyfer ymgysylltu'n ystyrlon a all arwain at ganlyniadau gwell. Mae'r nodweddion wedi'u rhannu'n bum categori fel a ganlyn:

1. Eglurder o ran pwrpas ac amcanion y grŵp

Mae partneriaethau cymdeithasol sy'n seiliedig ar bwrpas a nodau sydd wedi'u diffinio'n glir yn fwy tebygol o gynhyrchu a chynnal gweithgarwch ymgysylltu effeithiol. Mae eglurder yn helpu i osod y cyd-destun a'r paramedrau ar gyfer ymgysylltu ac yn sicrhau bod pob partner yn deall ei rôl ei hun a rôl eraill. Mae hyn hefyd yn helpu i osod disgwyliadau'r unigolyn a'r grŵp ar gyfer gweithio mewn partneriaeth.

2. Ymgysylltu'n gynnar, yn barhaus ac yn gyson rhwng partneriaid

Mae partneriaeth gymdeithasol yn dibynnu ar lefelau uchel o ymwneud a chyfranogiad gan bob parti. Mae'n fuddiol iawn felly i bartneriaid ymgysylltu'n ystyrlon ac yn barhaus o'r cychwyn cyntaf a thrwy gydol y broses datrys problemau / datblygu polisi. Mae hyn yn atgyfnerthu elfen gydweithredol gweithio mewn partneriaeth ac yn rhoi gwerth ar fewnbwn yr holl bartneriaid.

3. Ymrwymiad i egwyddorion partneriaeth gymdeithasol a chydweithio

Mae egwyddorion partneriaeth gymdeithasol yn cynnwys cydweithredu, parch, ymddiriedaeth, llais a chyfranogiad, a mynd ar drywydd buddion cyffredin. Mae mynd ar drywydd buddion cyffredin yn ganolog i'r cysyniad o bartneriaeth gymdeithasol ac yn ei wahaniaethu oddi wrth fathau eraill o ymgysylltu. Mae'n dibynnu ar amgylchedd lle y mae'r holl bartneriaid yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi a'u parchu yn gyfartal ac mae perthnasoedd gwaith anffurfiol a ffurfiol cadarn yn sail iddo. Yn ogystal â hynny, pan fo perthnasoedd gwaith yn rhai effeithiol, ymddengys bod yr ymrwymiad i weithio mewn partneriaeth yn ddigon cadarn i wrthsefyll y mwyafrif o heriau.

4. Dealltwriaeth glir o sut y mae gwybodaeth a phenderfyniadau yn cael eu rhaeadru a'u rhoi ar waith

Mewn partneriaethau cymdeithasol llwyddiannus, mae'r rhain yn sianeli dwyffordd sy'n rhannu gwybodaeth a phenderfyniadau i lawr i bob lefel, ac yn dychwelyd adborth a safbwyntiau yn ôl gan y rhai sy'n gweithio ar lawr gwlad, gan ei gwneud felly yn broses ystyrlon i weithwyr.

5. Trefniadau ffurfiol a pharodrwydd i adolygu llwyddiant

Mae trefniadau clir ar gyfer monitro ac adolygu llwyddiant yn hanfodol i gynnal yr ymrwymiad i bartneriaeth gymdeithasol rhwng partneriaid. Mae cynnal adolygiadau cyfnodol yn darparu cyfleoedd rheolaidd i gryfhau partneriaeth gymdeithasol drwy nodi meysydd y gellir eu gwella neu ddysgu o enghreifftiau o arferion da.

Sut i ddefnyddio'r Offeryn

Mae'r Offeryn hwn wedi'i ddatblygu i'w ddefnyddio naill ai ar gyfer:

- rhoi ffocws wrth gynnal trafodaethau rhwng partneriaid, neu
- yn ystod gweithdai a hwylusir.

Paratoi

Ar ddechrau'r broses, mae'n bwysig bod partneriaid yn cytuno ar y rhesymau dros ddefnyddio'r Offeryn. A yw'r broses i fod yn un ddatblygiadol yn bennaf, yn fwy o wiriad cyffredinol, neu'n rhan o raglen adfer fwy helaeth?

Mae angen sicrhau'r rhai sy'n cymryd rhan bod mynd i'r drafferth i gynnal yr asesiad yn rhywbeth buddiol, a phwysleisio y gallant fod, ac y dylent fod, yn agored ac yn onest wrth ymateb.

Gall agor y drafodaeth gychwynnol hon alluogi partneriaid unigol i fod yn fwy gonest eu barn ynglŷn â sut y mae'r bartneriaeth yn gweithio.

Cytunwch ar y dechrau a oes angen hwyluso'r broses. Gellir rhoi hyn ar waith yn fewnol. Ar adegau, ac yn arbennig pan fo disgwyl i'r broses fod yn anodd neu'n sensitif, efallai y byddai'n well defnyddio hwylusydd allanol.

Cwblhau'r Asesiad

Yn gyntaf, dylai pob partner gwblhau'r asesiad yn unigol gan nodi eu hymatebion i set o ddatganiadau sydd wedi'u grwpio o dan bob un o'r chwe phennawd.

Yna, bydd angen i bartneriaid rannu a thrafod eu hasesiadau unigol, gan archwilio meysydd o safbwyntiau cyffredin neu wahanol ynglŷn â chryfderau a gwendidau'r bartneriaeth.

Ar y cyd, cytunwch ar y sgoriau ar gyfer pob un o'r chwe adran. Ar dudalen 8, gweler grid i ddehongli'r canlyniadau.

Ar y cyd, dylech hefyd ystyried sut y byddech yn pwysoli'r chwe maes o ran eu harwyddocâd presennol ar gyfer eichartneriaeth – gan ystyried ei natur a'i chyfnod datblygu (tudalen 9). Bydd hyn o gymorth i flaenoriaethu ble mae angen unrhyw gamau adfer.

Dylai'r offeryn asesu roi syniad clir ynglŷn â natur a graddfa'r problemau, ble mae angen gweithredu fwyaf a ble mae ei angen fwyaf ar frys.

Defnyddio'r canfyddiadau

Gallartneriaid edrych y tu hwnt i'w sgoriau ac archwilio sylwadau ynglŷn ag elfennau unigol a'u pwysoliad o ran arwyddocâd. Hanfod yr adborth a'r dadansoddiad hwn yw deall cryfderau a gwendidauartneriaethau yn well ac, os oes angen, cynllunio camau adfer. Yr hyn y mae'r Offeryn hwn yn ei wneud yw amlygu meysydd syml i ganolbwyntio arnynt gan dargedu ymdrechion ac adnoddau.

Yr hyn a amlygir yn rhwydd yw lle y mae cytundeb neu anghytundeb eang ymysgartneriaid. Mae'r graddau y mae angen archwilio'r ymatebion – a'r ffordd y cânt eu harchwilio – yn dibynnu'n helaeth ar lefel y cytundeb, natur y canfyddiadau, a'r arwyddocâd a roddir ganartneriaid i'r canfyddiadau.

Felly, os yw'r hollartneriaid yn cytuno bod y bartneriaeth yn weddol iach ar draws pob maes, gan gynnwys y rhai y cytunir yn gyffredinol eu bod fwyaf arwyddocaol, nid oes angen cynllunio camau gweithredu y tu hwnt i gytuno ar ba bryd a sut y dylid cynnal y gwiriad nesaf.

Fodd bynnag, os yw rhaiartneriaid o'r farn nad yw'r bartneriaeth yn un iach mewn rhai agweddau – ac yn arbennig os mai dyma'r achos mewn meysydd y cytunir yn gyffredinol eu bod yn rhai arwyddocaol – bydd angen cynnal archwiliad manylach pellach. Yn ddibynnol ar sensitifrwydd y materion a maint yartneriaethau, y ffordd orau o gynnal yr archwiliad hwn gan amlaf yw mewn gweithdy adborth wedi'i hwyluso.

Prif nod yr Offeryn hwn yw galluogi asesiad generig o weithio mewnartneriaeth. Ni all gynnig awgrymiadau manwl ar gyfer mynd i'r afael â'r problemau a nodwyd mewn unrhywartneriaeth.

Pan fo rhai problemau neu wendidau wedi'u nodi, dylai cynllunio camau gweithredu ganolbwyntio ar y meysydd hyn. Pan nad oes llawer o sensitifrwydd ynghlwm wrth y materion a godwyd – boed yn unigol neu'n sefydliadol – gellir cynnal dadansoddiad manylach mewnol ac anffurfiol o'r hyn sy'n sail i ganfyddiadau'r asesiad. Pan fo mwy o sensitifrwydd, gallai defnyddio hwylusydd allanol fod yn ddewis gwell.

Cynnal yr Asesiad

Yn y tudalennau a ganlyn, gofynnir i unigolion ystyried cyfres o ddatganiadau am y Bartneriaeth – yn ei chyfanrwydd. Nodwch i ba raddau rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â phob un o'r datganiadau hyn drwy dicio, neu farcio'r blychau priodol.

Eglurder a phwrrpas

	1 Anghytuno'n llwyr	2 Anghytuno	3 Ansicr	4 Cytuno	5 Cytuno'n llwyr
Mae gan ein partneriaeth nod clir.					
Mae gennym nodau, amcanion a chanlyniadau gwasanaeth cyffredin sydd wedi'u diffinio yn glir.					
Yn fy marn i, mae dealltwriaeth gyffredin o'r rhain, ac ymrwymiad iddynt, ymysg yr holl bartneriaid.					
Mae llinellau cyfathrebu, rolau a disgwyliadau partneriaid yn glir.					
Mae'r holl bartneriaid yn barod i rannu rhai o'u syniadau, eu hadnoddau, eu dylanwad a'u pŵer i gyflawni nodau ac amcanion y bartneriaeth.					
Sgôr					
CYFANSWM					

Dull Partneriaeth Gymdeithasol

	1 Anghytuno'n llwyr	2 Anghytuno	3 Ansicr	4 Cytuno	5 Cytuno'n llwyr
Yn fy marn i, mae ymrwymiad clir i weithio mewn partneriaeth gymdeithasol a hynny o lefelau uchaf pob un o'r sefydliadau partner.					
Mae perchnogaeth eang o'r bartneriaeth ar draws, ac o fewn, yr holl sefydliadau partner.					
Mae dealltwriaeth glir o gyfraniadau pob partner tuag at gyflawni nodau'r bartneriaeth.					
Mae buddion canfyddedig y bartneriaeth yn gorbwyso'r costau canfyddedig.					
Mae llwyddiannau helaeth wedi'u cyflawni o fewn y bartneriaeth yn y gorffennol.					
Sgôr					
CYFANSWM					

Perthnasoedd

	1 Anghytuno'n llwyr	2 Anghytuno	3 Ansicr	4 Cytuno	5 Cytuno'n llwyr
Mae hanes o gysylltiadau da rhwng y partneriaid.					
O fewn y bartneriaeth, gallaf rannu safbwyntiau gwahanol a chredaf fod eraill yn gallu gwneud hynny hefyd.					
Ceir strwythurau neu weithdrefnau ffurfiol ar gyfer datrys anghydfodau.					
Mae ffyrdd anffurfiol o wneud hyn hefyd.					
Mae'r ymrwymiad i weithio mewn partneriaeth yn ddigon cadarn i wrthsefyll y mwyafrif o heriau i'w roi ar waith.					
Sgôr					
CYFANSWM					

Egwyddorion a gwerthoedd

	1 Anghytuno'n llwyr	2 Anghytuno	3 Ansicr	4 Cytuno	5 Cytuno'n llwyr
Mae'r egwyddorion/ gwerthoedd/ ymddygiadau a ddisgwylir gan aelodau yn eglur ac wedi'u deall.					
Mae partneriaid yn rhannu'r ymrwymiad i lwyddo drwy ddatrys problemau, cyfaddawdu a dod i gytundeb ar y cyd.					
Mae perthnasoedd yn seiliedig ar onestrwydd, dilysrwydd, tryloywder, bod yn agored ac anhunanoldeb.					
Mae ymddiriedaeth ddigonol o fewn y bartneriaeth i oroesi unrhyw ddrwgdybiaeth sy'n codi mewn mannau eraill.					
Yn fy marn i, mae cyfranogiad cyfartal ar waith sy'n seiliedig ar rannu gwybodaeth, ymgynghori ac ymgysylltu yn rhagweithiol ac yn amserol.					
Sgôr					
CYFANSWM					

Gweithredu Cydweithredol

	1 Anghytuno'n llwyr	2 Anghytuno	3 Ansicr	4 Cytuno	5 Cytuno'n llwyr
Mae strwythur gweinyddol, cyfathrebu a gwneud penderfyniadau y bartneriaeth mor syml â phosibl.					
Mae pob partner yn rhan o'r gwaith cynllunio a gosod blaenoriaethau ar gyfer gweithredu cydweithredol.					
Mae gan bob partner y dasg o gyfathrebu a hyrwyddo'r bartneriaeth yn eu sefydliadau eu hunain/ i'w haelodau.					
Mae dealltwriaeth glir o sut y mae gwybodaeth a phenderfyniadau gan y bartneriaeth yn cael eu rhoi ar waith ar lefel y gweithle.					
Mae rolau, cyfrifoldebau a disgwyliadau partneriaid ar gyfer gweithredu cydweithredol wedi'u diffinio a'u deall yn glir gan yr holl bartneriaid.					
Sgôr					
CYFANSWM					

Adolygu Llwyddiant

	1 Anghytuno'n llwyr	2 Anghytuno	3 Ansicr	4 Cytuno	5 Cytuno'n llwyr
Mae gan y bartneriaeth drefniadau clir ar gyfer monitro ac adolygu pa mor llwyddiannus y cyflawnir ei hamcanion.					
Mae trefniadau clir i adolygu sut y mae'r bartneriaeth ei hun yn gweithio.					
Mae trefniadau clir i sicrhau bod trefniadau gweithio mewn partneriaeth yn cael eu hadolygu a, lle bo angen, eu diwygio.					
Gall y bartneriaeth ddangos neu ddogfennu canlyniadau ei gwaith ar y cyd.					
Mae angen clir, ac ymrwymiad, i barhau â'r bartneriaeth yn y tymor canolig.					
Sgôr					
CYFANSWM					

Deall y canlyniadau

Yn syml, gallwch ddehongli'r canlyniadau fel a ganlyn:

Sgoriau Asesu				
	<10	11-15	16-20	21-25
Eglurder a phwrrpas	Mae diffyg eglurder ac ymdeimlad o bwrpas o fewn y bartneriaeth.	Ceir dim ond ychydig o eglurder a phwrrpas.	Mae dealltwriaeth resymol o bwrpas.	Mae pwrpas y bartneriaeth yn glir iawn.
Dull Partneriaeth Gymdeithasol	Isel iawn yw'r gydnabyddiaeth a'r derbyniad o'r angen am bartneriaeth gymdeithasol.	Mewn rhai meysydd, cyfyngedig yw'r gydnabyddiaeth a'r derbyniad o'r angen am bartneriaeth gymdeithasol.	Caiff yr angen am bartneriaeth gymdeithasol ei gydnabod a'i dderbyn.	Uchel iawn yw'r gydnabyddiaeth a'r derbyniad o'r angen am bartneriaeth gymdeithasol.
Perthnasoedd	Mae'r berthynas ymhlith partneriaid yn wael.	Mae angen meithrin perthnasoedd.	Mae perthnasoedd da ar waith.	Mae perthnasoedd yn gryf iawn ac yn seiliedig ar ymddiriedaeth gyffredin.
Egwyddorion a gwerthoedd	Nid yw egwyddorion wedi'u deall yn dda ac mae angen eu datblygu.	Mae angen gwaith i ymgorffori egwyddorion ar gyfer gweithio mewn partneriaeth gymdeithasol.	Mae egwyddorion wedi'u deall a cheir arwyddion eu bod yn cael eu gwreiddio.	Mae egwyddorion wedi'u deall a'u gwreiddio'n dda iawn.
Gweithredu Cydweithredol	Mae trefniadau gweithio mewn partneriaeth yn wael.	Nid yw trefniadau gweithio mewn partneriaeth yn ddigon clir a chadarn.	Mae'r trefniadau ar gyfer cydweithio yn weddol clir a chadarn.	Mae trefniadau clir a chadarn yn arwain at weithredu cydweithredol.
Adolygu Llwyddiant	Ar y cyfan, mae gweithdrefnau monitro yn wael neu nid oes rhai ar waith o gwbl.	Gallai'r bartneriaeth wella sut y mae'n monitro ac yn dysgu o'i pherfformiad.	Gallai'r bartneriaeth wella sut y mae'n monitro ac yn dysgu o'i pherfformiad.	Mae'r bartneriaeth yn monitro, yn mesur ac yn dysgu o'i pherfformiad yn dda iawn.

	Arwyddocâd isel	Arwyddocâd canolig	Arwyddocâd uchel
Eglurder a phwrrpas			
Dull Partneriaeth Gymdeithasol			
Perthynas			
Egwyddorion a gwerthoedd			
Gweithredu ar y Cyd			
Adolygu Llwyddiant			
